2023/2539

14.11.2023

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2023/2539

z 13. novembra 2023

na podporu projektu presadzovania účinnej kontroly vývozu zbraní

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) V globálnej stratégii Únie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku s názvom „Spoločná vízia, spoločný postup: silnejšia Európa“, ktorú 28. júna 2016 predstavila vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“), sa potvrdzuje podpora Únie všeobecnému uplatňovaniu, plnému vykonávaniu a presadzovaniu mnohostranných zmlúv a režimov o odzbrojení, nešírení zbraní a kontrole zbrojenia.

(2) Rada 19. novembra 2018 prijala stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii („Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov“). V stratégii sa okrem iného uvádza, že Únia bude naďalej presadzovať zodpovednú a účinnú kontrolu vývozu zbraní a podporovať všeobecné uplatňovanie a vykonávanie Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (ďalej len „ATT“).

(3) Únia prijala 5. júna 1998 politicky záväzný Kódex Európskej únie pre vývoz zbraní, v ktorom sa stanovujú spoločné kritériá regulácie zákonného obchodu s konvenčnými zbraňami.

(4) Kódex pre vývoz zbraní nahradila 8. decembra 2008 spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP ([1]), v ktorej sa stanovuje osem kritérií, na základe ktorých sa majú posudzovať žiadosti o vývoz konvenčných zbraní. K uvedenej spoločnej pozícii sa pripojilo niekoľko tretích krajín. V roku 2019 preskúmanie spoločnej pozície 2008/944/SZBP vyústilo do prijatia rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/1560 ([2]).

(5) V článku 11 spoločnej pozície 2008/944/SZBP sa uvádza, že členské štáty majú vynaložiť čo najväčšie úsilie, aby nabádali iné štáty, ktoré vyvážajú vojenskú techniku alebo zariadenie, na uplatňovanie kritérií stanovených v uvedenej spoločnej pozícii.

(6) Zmluva ATT nadobudla platnosť 24. decembra 2014. Cieľom zmluvy ATT je posilnenie transparentnosti a zodpovednosti v obchodovaní so zbraňami. Únia konkrétne podporuje účinné vykonávanie a všeobecné uplatňovanie zmluvy ATT prostredníctvom svojich osobitných programov prijatých na základe rozhodnutí Rady 2013/768/SZBP ([3]), (SZBP) 2017/915 ([4]) a (SZBP) 2021/2309 ([5]). Uvedené programy pomáhajú niekoľkým tretím krajinám na ich požiadanie pri posilňovaní ich systémov kontroly transferu zbraní v súlade s požiadavkami zmluvy ATT.

([1]) Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).
([2]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1560 zo 16. septembra 2019, ktorým sa mení spoločná pozícia 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 239, 17.9.2019, s. 16).
([3]) Rozhodnutie Rady 2013/768/SZBP zo 16. decembra 2013 o činnostiach EÚ na podporu vykonávania Zmluvy o obchode so zbraňami v rámci Európskej bezpečnostnej stratégie (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013, s. 56).
([4]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/915 z 29. mája 2017 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 139, 30.5.2017, s. 38).
([5]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2309 z 22. decembra 2021 o osvetových činnostiach Únie na podporu vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (Ú. v. EÚ L 461, 27.12.2021, s. 78).

(7) Preto je dôležité zabezpečiť komplementárnosť medzi osvetovými a podpornými činnosťami stanovenými v tomto rozhodnutí a opatreniami stanovenými v rozhodnutí (SZBP) 2021/2309. Na tento účel by sa mala uskutočňovať pravidelná výmena informácií medzi agentúrami, ktoré vykonávajú činnosti Únie v oblasti osvety zamerané na kontrolu vývozu zbraní, ako aj s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. V rámci tohto koordinačného mechanizmu sa podporuje účasť expertov z iných členských štátov vždy, keď je to relevantné.

(8) Činnosti Únie na podporu účinnej a transparentnej kontroly vývozu zbraní sa rozvíjajú od roku 2008 podľa jednotnej akcie Rady 2008/230/SZBP ([6]) a rozhodnutí Rady 2009/1012/SZBP ([7]), 2012/711/SZBP ([8]), (SZBP) 2015/2309 ([9]), (SZBP) 2018/101 ([10]) a (SZBP) 2020/1464 ([11]). Vykonávané činnosti najmä podporili ďalšiu regionálnu spoluprácu a zvýšili transparentnosť a väčšiu zodpovednosť v súlade so zásadami spoločnej pozície 2008/944/SZBP a kritériami hodnotenia rizika, ktoré sú v nej stanovené. Dotknuté činnosti sa tradične zameriavajú na tretie krajiny východného a južného susedstva Únie. Rozhodnutím (SZBP) 2018/101 sa skupina partnerských krajín prijímajúcich pomoc rozšírila aj o Strednú Áziu. Podľa rozhodnutia (SZBP) 2020/1464 sa do skupiny partnerských krajín doplnilo aj Mongolsko, a to na základe jeho osobitnej žiadosti.

(9) V posledných rokoch Únia poskytuje pomoc zameranú aj na zlepšenie kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím v tretích krajinách. Mala by sa zabezpečiť účinná koordinácia s činnosťami, ktoré sa týkajú kontroly vývozu takéhoto tovaru.

(10) Rada poverila nemecký Federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle, (BAFA) technickým vykonávaním rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101 a (SZBP) 2020/1464. BAFA je aj vykonávacou agentúrou projektov, ktoré podporujú účinné vykonávanie zmluvy ATT podľa rozhodnutí 2013/768/SZBP, (SZBP) 2017/915 a (SZBP) 2021/2309. Od roku 2005 sa BAFA podieľa na realizácii viacerých projektov spolupráce Únie v oblasti kontroly vývozu položiek s dvojakým použitím. BAFA je príslušným orgánom Nemecka pre kontrolu vývozu, ktorý okrem toho, že poskytuje svoje základné kompetencie príslušným orgánom iných štátov, nazhromaždil veľké množstvo poznatkov a odborných znalostí v oblasti osvetových činností.

(11) Činnosti podporované týmto rozhodnutím prispievajú k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja č. 16 agendy OSN 2030 pre udržateľný rozvoj,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Na účely vykonávania stratégie EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícii („Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov“) a spoločnej pozície 2008/944/SZBP Únia ďalej podporuje projekt presadzovania účinnej kontroly vývozu zbraní.

([6]) Jednotná akcia Rady 2008/230/SZBP zo 17. marca 2008 na podporu činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami zásady a kritériá Kódexu správania EÚ pri vývoze zbraní a kontrolu ich vývozu (Ú. v. EÚ L 75, 18.3.2008, s. 81).

([7]) Rozhodnutie Rady 2009/1012/SZBP z 22. decembra 2009 o podpore činností EÚ s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2009, s. 16).

([8]) Rozhodnutie Rady 2012/711/SZBP z 19. novembra 2012 o podpore činností Únie s cieľom presadzovať medzi tretími krajinami kontrolu vývozu zbraní a zásady a kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP (Ú. v. EÚ L 321, 20.11.2012, s. 62).

([9]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/2309 z 10. decembra 2015 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015, s. 56).

([10]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/101 z 22. januára 2018 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 17, 23.1.2018, s. 40).

([11]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2020/1464 z 12. októbra 2020 o presadzovaní účinnej kontroly vývozu zbraní (Ú. v. EÚ L 335, 13.10.2020, s. 3).

2. Projekt uvedený v odseku 1 má za cieľ:

a) presadzovať účinnú kontrolu vývozu zbraní tretími krajinami v súlade so zásadami stanovenými v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v zmluve ATT;

b) podporovať úsilie tretích krajín na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom zvýšiť zodpovednosť a transparentnosť v rámci obchodu s konvenčnými zbraňami a zmierňovať riziko odkláňania zbraní k neoprávneným používateľom.

3. Projektové činnosti sa vykonávajú v súčinnosti a synergii s projektmi pomoci Únie v oblasti kontroly vývozu konvenčných zbraní a tovaru s dvojakým použitím a v prípade potreby s projektmi pomoci iných darcov v oblasti kontroly vývozu.

4. Podrobný opis projektu sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ.

2. Vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 uskutočňuje nemecký Federálny úrad pre hospodárstvo a kontrolu vývozu, Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle, (ďalej len „BAFA“).

3. BAFA vykonáva svoje úlohy na zodpovednosť vysokého predstaviteľa. Vysoký predstaviteľ na tento účel uzavrie s BAFA potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 je 682 464,03 EUR.

2. Výdavky financované z finančnej referenčnej sumy stanovenej v odseku 1 sa riadia v súlade s postupmi a predpismi platnými pre rozpočet Únie.

3. Komisia dohliada na správne hospodárenie s finančnou referenčnou sumou uvedenou v odseku 1. Na tento účel uzavrie s BAFA potrebnú dohodu. V dohode sa stanoví, že BAFA je povinný zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie zodpovedajúcu jeho výške.

4. Komisia sa usiluje, aby sa dohoda uvedená v odseku 3 uzavrela čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. Radu informuje o všetkých ťažkostiach, ktoré sa počas tohto procesu vyskytnú, ako aj o dátume uzavretia dohody.

Článok 4

1. Vysoký predstaviteľ podáva Rade správy o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných správ, ktoré vypracúva BAFA. Uvedené správy tvoria základ hodnotenia, ktoré vykoná Rada.

2. Komisia informuje o finančných aspektoch vykonávania projektu uvedeného v článku 1.

Článok 5

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Jeho účinnosť skončí po uplynutí 14 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3 alebo po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa jeho prijatia, ak sa pred uplynutím tejto lehoty potrebná dohoda neuzavrie.

V Bruseli 13. novembra 2023

Za Radu
predseda
J. BORRELL FONTELLES

PRÍLOHA

PROJEKT PRESADZOVANIA ÚČINNEJ KONTROLY VÝVOZU ZBRANÍ

1. Ciele

Účelom tohto rozhodnutia je podporiť zodpovednosť a vyvodzovanie zodpovednosti v súvislosti so zákonným obchodom so zbraňami v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP, a tým prispieť k mieru, bezpečnosti a stabilite v krajinách susediacich s Úniou. Cieľmi tohto rozhodnutia sú presadzovanie zvýšenej kontroly transferov zbraní tretími krajinami a podpora ich úsilia na vnútroštátnej a regionálnej úrovni o zvýšenie zodpovednosti a transparentnosti v rámci medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami a zmierňovanie rizika odkláňania zbraní k neoprávneným používateľom. Uvedené ciele by sa mali dosiahnuť presadzovaním zásad a kritérií stanovených v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a v ATT. Výsledky by mali byť zamerané na zvýšenie účinnosti vnútroštátnych systémov vývozu zbraní v cieľových krajinách: vykonávacia agentúra bude podávať správy o právnych, inštitucionálnych a iných relevantných zmenách a ich zosúladení so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP a prípadne s ATT. Pri dosahovaní uvedených výsledkov by sa malo usilovať o komplementárnosť a synergie s prebiehajúcimi projektmi pomoci Únie zameranými na podporu vykonávania ATT, ako aj na oblasť kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím. Okruh príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2021/2309 s výnimkou prípadov opísaných v bode 6.2.

V záujme dosiahnutia uvedených cieľov by mala Únia pokračovať v presadzovaní noriem spoločnej pozície 2008/944/SZBP, a to na základe výsledkov dosiahnutých prostredníctvom vykonávania jednotnej akcie 2008/230/SZBP a rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101 a (SZBP) 2020/1464. Na uvedený účel by sa prijímajúcim tretím krajinám mala poskytnúť pomoc pri vypracúvaní, aktualizácii a podľa potreby i vykonávaní príslušných legislatívnych, správnych a inštitucionálnych opatrení zameraných na podporu účinného systému kontroly transferu konvenčných zbraní.

Podporiť by sa mala aj odborná príprava úradníkov zapojených do vydávania povolení a presadzovania predpisov, ktorí sú zodpovední za vykonávanie a presadzovanie kontroly transferu zbraní, ako aj vnútroštátne a regionálne opatrenia na presadzovanie transparentnosti a primeranej kontroly pri vývoze konvenčných zbraní. Okrem toho by sa mali podporovať kontakty so súkromným sektorom (vrátane priemyslu, výskumných ústavov a akademickej obce) s cieľom zabezpečiť dodržiavanie právnych a iných predpisov, ktoré upravujú kontrolu transferu zbraní, a to s osobitným dôrazom na interné programy dodržiavania pravidiel.

2. Výber vykonávacej agentúry

Vykonávaním tohto rozhodnutia sa poveruje BAFA. Podľa potreby nadviaže BAFA partnerské vzťahy s agentúrami členských štátov v oblasti kontroly vývozu, s príslušnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami, „think-tankmi“, výskumnými inštitútmi a mimovládnymi organizáciami.

BAFA má najbohatšie skúsenosti v oblasti poskytovania pomoci týkajúcej sa kontroly vývozu a osvetových činností. BAFA takéto skúsenosti nadobudol vo všetkých relevantných oblastiach strategickej kontroly vývozu, pričom sa venuje tovaru s dvojakým použitím v oblasti CBRN a vojenskému tovaru. Prostredníctvom týchto programov a činností získal BAFA dôkladnú znalosť systémov kontroly vývozu vo väčšine krajín, ktoré sú zahrnuté do tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o pomoc týkajúcu sa kontroly vývozu zbraní a osvetové činnosti, BAFA úspešne dokončil implementáciu rozhodnutí 2009/1012/SZBP, 2012/711/SZBP, (SZBP) 2015/2309, (SZBP) 2018/101 a (SZBP) 2020/1464. BAFA zodpovedá aj za technickú realizáciu programu na podporu vykonávania ATT zriadeného rozhodnutiami 2013/768/SZBP, (SZBP) 2017/915 a (SZBP) 2021/2309.

BAFA má preto jedinečné postavenie, pokiaľ ide o zisťovanie silných a slabých stránok systémov kontroly vývozu krajín, ktoré budú príjemcami činností ustanovených v tomto rozhodnutí. BAFA je tiež najpovolanejší uľahčovať synergie medzi rôznymi programami pomoci týkajúcej sa kontroly vývozu zbraní a osvetovými programami, ako aj zabrániť zdvojovaniu. To má význam najmä pre prijímajúce krajiny, ktoré získali podporu v rámci predchádzajúcich programov spolupráce Únie na posilnenie miestnych kapacít, pokiaľ ide o uplatňovanie a aktualizáciu vnútroštátnych systémov kontroly obchodu so zbraňami v súlade s medzinárodnými normami a najnovším vývojom.

3. Koordinácia s inými projektmi pomoci Únie v oblasti kontroly vývozu

Na základe skúseností z predchádzajúcich osvetových činností Únie v oblasti kontroly vývozu, ktoré zahŕňali tovar s dvojakým použitím aj konvenčné zbrane, by sa mala zabezpečiť synergia a komplementárnosť. Preto by sa činnosti uvedené v oddiele 5 mali vykonávať len v krajinách, na ktoré sa ešte nevzťahujú činnosti v rámci projektu na podporu osvetových činností v súvislosti s ATT, s výnimkou mimoriadnych prípadov uvedených v bode 6.2. Vo vhodných prípadoch je možné usilovať sa o synergie v spojení s inými činnosťami financovanými prostredníctvom rozpočtu SZBP alebo s inými činnosťami týkajúcimi sa kontroly vývozu tovaru s dvojakým použitím, ktoré sa financujú prostredníctvom finančných nástrojov Únie mimo rozpočtu SZBP. Pritom by sa mali v plnej miere dodržiavať právne a finančné obmedzenia stanovené pre využívanie príslušných finančných nástrojov Únie.

Na tento účel sa bude prostredníctvom etablovaného a formalizovaného koordinačného mechanizmu uskutočňovať pravidelná výmena informácií medzi agentúrami, ktoré vykonávajú osvetové činnosti Únie v oblasti kontroly vývozu, ako aj s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. Účasť expertov z iných členských štátov by sa mala podporiť vždy, keď je to relevantné.

4. Koordinácia s projektmi pomoci iných darcov v oblasti kontroly vývozu

Ak je to vhodné, malo by sa vyvinúť aj úsilie o synergiu a komplementárnosť s projektmi pomoci iných darcov v oblasti osvety zameranej na kontrolu vývozu. Ako sa uviedlo v oddiele 3, mala by sa uskutočňovať koordinácia s inými darcami, najmä pri činnostiach uvedených v pododdieloch 5.2.1, 5.2.2 a 5.2.4.

5. Opis projektových činností

5.1. Ciele projektu

Hlavným cieľom je poskytovať technickú pomoc niekoľkým prijímajúcim krajinám, ktoré prejavili vôľu rozvíjať svoje normy a postupy týkajúce sa kontroly vývozu zbraní. Na tento účel sa pri vykonávaní činností bude zohľadňovať stav prijímajúcich krajín, najmä pokiaľ ide o:

— ich možné členstvo alebo žiadosť o členstvo v medzinárodných režimoch kontroly vývozu zameraných na transfer konvenčných zbraní a tovaru a technológií s dvojakým použitím,

— ich kandidatúru na členstvo v Únii a či sú prijímajúce krajiny oficiálnymi alebo potenciálnymi kandidátmi,

— ich kapacity ako výrobcu, dovozcu alebo obchodného uzla v súvislosti s obchodom s konvenčným vojenským vybavením a technológiami,

— úroveň vyspelosti existujúceho vnútroštátneho systému kontroly vývozu s osobitným zreteľom na pokrok dosiahnutý v dôsledku podpory získanej v rámci predchádzajúcich programov spolupráce v oblasti kontroly vývozu zbraní financovaných Úniou a

— ich pozíciu v súvislosti s ATT.

Pokiaľ sú dotknuté prijímajúce krajiny len signatármi ATT, činnosti by sa mali pokiaľ možno zamerať na konkretizovanie prekážok ratifikácie ATT, najmä ak sú tieto prekážky právnej alebo regulačnej povahy a súvisia s nedostatkami alebo potrebami týkajúcimi sa vykonávacích kapacít. Pokiaľ ide o krajiny, ktoré smerom k ATT nepodnikli žiadne kroky (nepodpísali ju, neratifikovali ani nepristúpili k nej), malo by sa presadzovať pristúpenie k ATT, prípadne s podporou iných prijímajúcich krajín, ktoré ATT ratifikovali.

5.2. Opis projektu

5.2.1. Regionálne semináre

Projekt bude mať podobu najviac štyroch dvojdňových regionálnych seminárov, ktoré poskytnú teoretickú a praktickú odbornú prípravu, ako aj možnosť viesť dialóg s cieľom konsolidovať regionálne prístupy v príslušných oblastiach kontroly vývozu konvenčných zbraní.

Medzi účastníkmi seminárov budú vládni úradníci z príslušných prijímajúcich krajín. Vo vhodných prípadoch možno okrem iného pozvať aj zástupcov národných parlamentov, priemyslu a občianskej spoločnosti.

Odbornú prípravu budú viesť experti z vnútroštátnych správnych orgánov členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, osoby, ktoré sa zúčastnili na odbornej príprave školiteľov (organizovanej a uskutočnenej na základe koncepcie, ktorú vypracoval BAFA) podľa tohto rozhodnutia alebo rozhodnutí (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2021/2309, ako aj zástupcovia súkromného sektora a občianskej spoločnosti.

Semináre sa môžu konať v prijímajúcej krajine alebo na inom mieste a v prípade potreby ponúknu možnosť hybridnej účasti.

Regionálne semináre sa budú organizovať s cieľom dosiahnuť široké pokrytie prijímajúcich štátov. Každej prijímajúcej krajine by sa mala ponúknuť možnosť zúčastniť sa aspoň jedného regionálneho seminára. Synergie s inými osvetovými činnosťami v oblasti kontroly vývozu možno dosiahnuť organizovaním nadväzujúcich podujatí.

5.2.2. Mnohostranné činnosti a odborná príprava zameraná na výmenu poznatkov

Projekt bude mať formu mnohostranných činností, do ktorých sa zapoja aspoň dve prijímajúce krajiny, ktoré sa zaujímajú o otázku spoločného záujmu na účely výmeny poznatkov a skúseností v tejto konkrétnej otázke. Tieto činnosti sa môžu organizovať najviac dva dni v jednej z prijímajúcich krajín podľa tohto rozhodnutia, v členskom štáte alebo online.

Odbornú prípravu budú viesť experti z vnútroštátnych správnych orgánov členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, osoby ktoré sa zúčastnili na odbornej príprave školiteľov (organizovanej a uskutočnenej na základe koncepcie, ktorú vypracoval BAFA) podľa tohto rozhodnutia alebo rozhodnutí (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2021/2309, ako aj zástupcovia súkromného sektora a občianskej spoločnosti.

5.2.3. Individuálna pomoc a pomoc na diaľku pre prijímajúce krajiny

Projekt bude mať formu seminárov ponúkajúcich jednotlivým prijímajúcim krajinám na ich žiadosť pomoc v oblastiach osobitného vnútroštátneho záujmu. Na seminároch sa zúčastnia štátni úradníci z prijímajúcich krajín vrátane vládnych úradníkov, úradníkov zodpovedných za vydávanie licencií a úradníkov z oblasti presadzovania práva, a prípadne aj zástupcovia občianskej spoločnosti. Podujatia by mali mať aspoň dvojdňový formát. Tieto činnosti sa môžu organizovať v jednej z prijímajúcich krajín podľa tohto rozhodnutia, v členskom štáte alebo online.

Semináre zamerané na individuálnu pomoc sa budú konať na žiadosť prijímajúcich krajín. Ich cieľom je riešiť konkrétne otázky týkajúce sa kontroly vývozu zbraní, ktoré nastolila prijímajúca krajina, napríklad v rámci regionálneho seminára alebo počas pravidelných kontaktov s expertmi Únie a s BAFA. Tieto semináre sa môžu okrem iného zaoberať cielenými vnútroštátnymi opatreniami na budovanie kapacít, dosahom na priemysel a/alebo akademickú obec a vnútroštátnymi stratégiami odbornej prípravy v oblasti kontroly vývozu zbraní.

Okrem toho by sa individuálna podpora mohla poskytovať, ak je to vhodné a efektívne, prostredníctvom pomoci na diaľku.

Svoje odborné znalosti sprostredkujú experti zo štátnej správy členských štátov (vrátane bývalých úradníkov), zástupcovia krajín, ktoré sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, a zástupcovia súkromného sektora. Osoby, ktoré sa zúčastnili na seminároch odbornej prípravy školiteľov (organizovaných a uskutočnených na základe koncepcie, ktorú vypracoval BAFA) podľa tohto rozhodnutia alebo rozhodnutí (SZBP) 2020/1464 a (SZBP) 2021/2309, sa tiež vyzvú, aby sa v prípade potreby podelili o svoje odborné znalosti prostredníctvom takýchto podujatí.

5.2.4. Budovanie inštitucionálnych kapacít a opatrenia na pokročilej úrovni

Projekt bude mať formu najviac dvoch kurzov, pričom každý z nich bude pozostávať z troch modulov trvajúcich najviac štyri dni. Poskytne sa nimi podpora prijímajúcim krajinám s pokročilými systémami kontroly vývozu zbraní na budovanie ich vlastných vnútroštátnych kapacít na základe pokračujúceho uplatňovania prístupu „odbornej prípravy školiteľov“. Zručnosti získané v rámci tejto odbornej prípravy budú zahŕňať didaktiku, prenos znalostí a inštitucionálnu pamäť v prijímajúcej krajine. Opatrenia na budovanie inštitucionálnych kapacít ponúkané podľa tohto rozhodnutia môžu mať tiež formu podpory vyškolených školiteľov pri organizovaní a vykonávaní vnútroštátnych školení v ich domovských krajinách. Podpora podľa tohto článku môže mať okrem toho aj formu organizovania partnerských cvičení, z ktorých by v prípade potreby mohli mať prospech aj iné prijímajúce krajiny tým, že sa zúčastnia ako cieľová skupina.

Pri vykonávaní činností opísaných v tomto rozhodnutí by sa vyškolení školitelia mali ďalej nabádať k účasti na činnostiach ako multiplikátori alebo poskytovatelia znalostí a odborných poznatkov na regionálnej, medziregionálnej a medzinárodnej úrovni. Cieľom je podporiť krajiny, aby upustili od individuálnej pomoci a stali sa autonómnejšími a proaktívnejšími vo svojom vykonávaní strategických kontrol obchodu na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

Krajiny, ktoré prijali uvedené opatrenia na budovanie kapacít a opatrenia na pokročilej úrovni, budú mať možnosť získať podporu pri účasti na osobitnej medzinárodnej konferencii o kontrole vývozu, ak je to možné a vhodné. Tieto konferencie poskytnú zúčastneným partnerským krajinám prístup k fóru pre diskusie na pokročilej úrovni týkajúce sa sofistikovanejších tém a súčasných otázok kontroly vývozu. V prípade potreby by sa podľa tohto rozhodnutia mohla zorganizovať aj konferencia alebo stretnutie tohto druhu s cieľom zabezpečiť výmenu informácií medzi expertmi Únie a vrcholovými zástupcami partnerských krajín. Podujatie sa môže uskutočniť v hybridnom formáte a v nadväznosti na iné osvetové podujatia pre pokročilé prijímajúce krajiny.

Táto konferencia poskytne zúčastneným prijímajúcim krajinám príležitosť:

(a) získať informácie o najnovšom vývoji súvisiacom s kontrolou obchodu so zbraňami (napríklad o súčasných spôsoboch obstarávania, vplyve nových technológií a otázkach súvisiacich s bezpečnostnou politikou),

(b) diskutovať a vymieňať si názory na to, ako možno realizovať nedávne zmeny a zlepšenia kontroly obchodu so zbraňami v rámci ich vlastných vnútroštátnych systémov kontroly vývozu,

(c) diskutovať o témach, ktoré boli predmetom seminárov odbornej prípravy školiteľov, a opätovne sa nimi zaoberať.

5.2.5. Hodnotiace podujatia

S cieľom vyhodnotiť a preskúmať vplyv činností podľa tohto rozhodnutia sa uskutoční online záverečné hodnotiace podujatie. Na záverečné hodnotiace podujatie budú prizvané všetky prijímajúce krajiny a členské štáty.

6. Príjemcovia

6.1. Prijímajúce krajiny podľa tohto rozhodnutia

Okruh príjemcov podľa tohto rozhodnutia by sa nemal prekrývať s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2021/2309, ak nie je stanovené inak v rámci výnimiek udelených podľa bodu 6.2.

Prijímajúcimi krajinami podľa tohto rozhodnutia sú:

a) krajiny juhovýchodnej Európy (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Severomacedónska republika, Čierna Hora, Srbsko a Kosovo ([1]));

b) východoeurópske a kaukazské krajiny európskej susedskej politiky (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko ([2]), Gruzínsko, Moldavská republika);

c) krajiny severnej Afriky, Stredozemia a južného susedstva v rámci európskej susedskej politiky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko, Jordánsko a Libanon);

d) krajiny Strednej Ázie (Kazachstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kirgizsko, Turkménsko a Mongolsko);

e) Ukrajina.

6.2. Zmena zoznamu prijímajúcich krajín

COARM môže po konzultáciách s koordinačným mechanizmom uvedeným v oddiele 3 rozhodnúť o doplnení krajín do zoznamu príjemcov za predpokladu, že nie sú príjemcami podľa rozhodnutia (SZBP) 2021/2309. Vo výnimočných prípadoch, ak sa to považuje za zmysluplné, koordinačný mechanizmus môže schváliť aj spoluprácu s príjemcami, na ktorých sa vzťahuje rozhodnutie (SZBP) 2021/2309. BAFA a Únia by si zmeny mali oznámiť formálne prostredníctvom predsedu COARM.

([1]) Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

([2]) Účasť Bieloruska zostáva pozastavená.

Výsledky projektu a ukazovatele vykonávania

Pri posudzovaní výsledkov projektu sa zohľadnia tieto skutočnosti:

6.3. Individuálne posúdenie prijímajúcich krajín

BAFA po ukončení plánovaných činností poskytne Európskej službe pre vonkajšiu činnosť a Komisii správu o pokroku jednotlivých prijímajúcich krajín uvedených v pododdiele 6.1. V správe sa zrekapitulujú činnosti, ktoré sa uskutočnili v prijímajúcej krajine počas vykonávania tohto rozhodnutia a zhodnotia a opíšu sa kapacity prijímajúcej krajiny v oblasti kontroly transferu zbraní na základe informácií, ktoré má BAFA k dispozícii. Základom posúdenia bude uplatňovanie kontrolných nástrojov prijímajúcou krajinou, ako sa stanovuje v spoločnej pozícii 2008/944/SZBP, pokiaľ sa tieto nástroje nevzťahujú len na členské štáty.

6.4. Posúdenie vplyvu a ukazovatele vykonávania

Vplyv činností stanovených v tomto rozhodnutí na prijímajúce krajiny by sa mal posúdiť po vykonaní týchto činností. Toto posúdenie vplyvu uskutoční vysoký predstaviteľ v spolupráci s COARM a prípadne aj s delegáciami Únie v prijímajúcich krajinách, ako aj s inými relevantnými zainteresovanými stranami.

Na uvedený účel sa použijú tieto ukazovatele vykonávania:

— či sú zavedené relevantné vnútroštátne predpisy týkajúce sa kontroly transferu zbraní a či/do akej miery sú v súlade so spoločnou pozíciou 2008/944/SZBP (vrátane uplatňovania hodnotiacich kritérií, implementácie spoločného vojenského zoznamu EÚ a podávania správ),

— informácie o jednotlivých prípadoch presadzovania práva, ak sú k dispozícii,

— či sú prijímajúce krajiny schopné nahlasovať vývoz a/alebo dovoz zbraní (napríklad register OSN, výročné správy ATT, Wassenaarské usporiadanie, OBSE a správy určené národným parlamentom)a

— či sa prijímajúca krajina oficiálne pripojila alebo má v úmysle pripojiť sa k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP.

Správy o individuálnom posúdení uvedené v pododdiele 7.1 by mali podľa potreby odkazovať na uvedené ukazovatele vykonávania.

7. Podpora používania webového portálu EU P2P ([3])

Webový portál EU P2P uvedený v rozhodnutí 2012/711/SZBP vznikol ako vlastný zdroj Únie. Funguje ako spoločná platforma pre všetky osvetové programy Únie (tovar s dvojakým použitím a zbrane). Činnosti uvedené v pododdiele 5.2 majú zvýšiť povedomie o osvetovom webovom portáli Únie a propagujú jeho používanie. Účastníci osvetových činností by mali byť informovaní o neverejnej časti webového portálu, ktorá poskytuje trvalý prístup k zdrojom, dokumentom a kontaktom. Používanie webového portálu by sa malo propagovať aj u ostatných úradníkov, ktorí sa nemôžu priamo zúčastniť na pomocných a osvetových činnostiach. Okrem toho by sa činnosti mali propagovať prostredníctvom informačného bulletinu EU P2P.

8. Zviditeľnenie Únie

BAFA prijme všetky primerané opatrenia na propagáciu skutočnosti, že danú činnosť financuje Únia. Takéto opatrenia sa vykonávajú v súlade s manuálom pre komunikáciu a zviditeľnenie vonkajších činností Únie, ktorý uverejnila Európska komisia. BAFA teda zabezpečí viditeľnosť príspevku Únie prostredníctvom vhodného označovania a publicity, pričom sa vyzdvihne úloha Únie a zvýši sa povedomie o dôvodoch prijatia tohto rozhodnutia, ako aj o jeho podpore zo strany Únie a výsledkoch uvedenej podpory. V materiáloch vytvorených v rámci projektu sa bude viditeľne zobrazovať vlajka Únie v súlade s príslušnými usmerneniami Únie, ako aj logo „EU P2P export control programme“. Delegácie Únie by sa mali zapájať do podujatí v tretích krajinách, aby posilňovali nadväzujúcu činnosť a zviditeľňovanie v politickej oblasti.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en a https://circabc.europa.eu/.

Vzhľadom na to, že plánované činnosti sú z hľadiska rozsahu a povahy veľmi rozmanité, mala by sa využiť škála propagačných nástrojov vrátane tradičných médií, webových stránok, sociálnych médií, informačných a propagačných materiálov (vrátane grafických znázornení informácií, letákov, bulletinov, tlačových správ a ďalších materiálov podľa potreby). Publikácie a verejné podujatia obstarané v rámci projektu budú zodpovedajúcim spôsobom označené.

9. Podávanie správ

Vykonávací subjekt vypracuje pravidelné štvrťročné správy, v ktorých stručne opíše pokrok projektu, ako aj správy o misiách po ukončení každej činnosti. Tieto správy sa predložia vysokému predstaviteľovi najneskôr šesť týždňov po ukončení príslušných činností.